

De Oorlog, 16 juli 1914

[DE TIJD, No. 20331]

[Donderdag 16 Juli 1914]

Inhoudsopgave 16 juli 1914

[DE TIJD, No. 20331] 1
 BUITENLAND. GEMENGDE BERICHTEN. 1
     Een treffende plechtigheid. 1
     Alweer een telegram van den Duitschen kroonprins. 1
 BUITENLAND. 1
     ALGEMEEN OVERZICHT. 1
     Raspoetin. 2

5

BUITENLAND. GEMENGDE BERICHTEN.

Een treffende plechtigheid.

Men schrijft ons dato 15 Juli uit Luxemburg: Op uitdrukkelijk verlangen van den Oostenrijkschen gezant aan het Nederlandsch Hof, Von Giskra, die mede buitengewoon minister van Luxemburg is, werd hier heden in de kathedraal eene pontificale heilige Mis opgedragen voor de zielerust van den zoo wreedaardig vermoorden Oostenrijkschen troonopvolger aartshertog Ferdinand en zijn gemalin. De gezant was gistermiddag uit Den Haag naar Luxemburg gekomen en had met Mgr. Koppes, bisschop van Luxemburg, een onderhoud betreffende de plechtigheden der pontificale heilige Mis. Het groot-hertogelijk Hof was bij deze plechtigheid bijna voltallig aanwezig. Wij bemerkten voor bij het priesterkoor de Groothertogin en hare moeder, beiden getooid met de breede sjerp der Nassauers, verder waren aanwezig de jeugdige prinsessen, allen in diepen rouw, in het gevolg zagen we de ministers en gezanten in groot uniform en verder vele civiele en militaire autoriteiten. Bij de aankomst van H. K. H. de Groothertogin vóór het kerkgebouw, speelde de militaire kapel het "Wilhelmus", terwijl een afdeeling soldaten, die ook in de kerk zelve een eere-escorte vormde, de geweren presenteerden, welke militaire formaliteit ook plaats had onder de consecratie der heilige Mis. Een goed geschoold koor zong na de heilige Mis, stemmingsvol en aandoenlijk, het Oostenrijksche volkslied; Goth, erhalte Franz, den Kaiser. In het ruime kerkgebouw, dat voor deze plechtigheid sober, maar smaakvol versierd was, had zich een groote menigte volks verzameld.

10

15

20

25

30

35

40

Alweer een telegram van den Duitschen kroonprins.

Eenigen tijd geleden schreef de gepensioneerde eerste-luitenant Frobenius, van het Pruisische leger, een zeer alarmeerende brochure getiteld: "Des Deutschen Reiches Schicksalstunde," waarin hij o.a. beweerde, dat men in Duitschland in het najaar van 1915 elken dag het binnenrukken zal kunnen verwachten van de Fransche en Russische legers, een krijgsmacht zóó geweldig, als er op de wereld nog nimmer eene is aanschouwd. "En dan zal voor Duitschland en zijn bondgenooten het uur slaan, waarop hun lot zich zal bepalen!" De Duitsche kroonprins heeft nu, naar de "Germania" meldt, den schrijver een telegram van instemming gezonden, vervat in de volgende bewoordingen: "Ik heb uw voortreffelijke brochure met de grootste belangstelling gelezen en wensch haar onder ons volk de meest ruime verspreiding toe."

BUITENLAND.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De verhouding tusschen Oostenrijk en Servië blijft niet slechts even gespannen, doch de vrees voor nieuwe aanslagen tegen Oostenrijksche onderdanen door opgewonden Pan-Slavisten verergert haar nog. In het Hongaarsche Huis van Afgevaardigden verklaarde gisteren de eerste minister Tisza, dat in de verhouding der monarchie tot Servië dringend verbetering moest komen. De verantwoordelijke bestuurders zijn zich ten volle ervan bewust, welke belangen bij het bewaren van den vrede betrokken zijn. Op de interpellatie van graaf Apponyi betreffende den toestand van de Oostenrijk-Hongaarsche burgers te Belgrado, antwoordde Tisza, dat de Oostenrijksch-Hongaarsche gezant von Giesl alarmeerende berichten ontvangen had, zoodat hij de Servische autoriteiten verzocht, voorzorgsmaatregelen te nemen. Gelukkig hadden deze alarmeerende berichten zich niet bewaarheid. Aan den berichtgever der "Pesti Hirlap" verhaalde de gezant wat er eigenlijk gaande was geweest. Hij had de bescherming der Servische regeering ingeroepen, omdat hem ter oore was gekomen, dat er naar Belgrado Russen onderweg waren, die het gezantschapsgebouw met dynamiet in de lucht wilden laten springen. Toen hij dit aan minister-president Pasjits mededeelde, verklaarde

45

50

55

60 deze, eveneens berichten over een beraamden aanslag te hebben ontvangen. De gezant voegde er nog bij, dat er ook een samenzwering tegen het leven van den Servischen kroonprins was gesmeed, en dat deze daarom niet bij de begrafenis van Von Hartwig, waar hij den koning zou vertegenwoordigen, aanwezig was geweest.

65 Poincaré doorklieft op dit oogenblik de golven van den Oceaan op reis naar Rusland, om daar, vergezeld van Viviani (de premier is toch maar meegegaan!), de banden van den Tweebond alweer nauwer aan te halen. Op het laatst zullen deze nog zóó dicht vastgesnoerd worden, dat de Russische beer en Marianne het respectievelijk uitbrullen en uitschreeuwen van de pijn! Te Sint-Petersburg zal men wel niet zoo onbescheiden zijn tegenover den president en den minister toespelingen te maken op het pas
70 gehouden legerdebat in het "Palais du Luxembourg", naar aanleiding van het hoogst ongunstige rapport van senator Humbert. Te minder nu Poincaré na afloop der revue-
vertooning van 14 Juli aan den minister van oorlog alweer zijn stereotiepen
gelukwensen heeft gezonden met het prachtige leger, hetwelk Frankrijk bezit. Doch het
hunne erover denken zullen de Russische bondgenooten zeker! Zij behoeven daartoe
75 trouwens maar even de Fransche dagbladen in te zien. Deze staan vol heftige verwijten
– elk blad richt ze natuurlijk tot zijn politieke tegenstanders – over de jammerlijke
leemten in de uitrusting van leger en vloot.

De nationalistische "Echo de Paris" werpt de blaam op de radicalen, die zich eerst
tegen de wet op den driejarigen dienstplicht hebben verzet en nu de noodzakelijke
verbetering van het oorlogsmaterieel willen tegenhouden.
80 Volgens den "Figaro" is de minister van oorlog Messimy, mede verantwoordelijk voor de
gebleken misstanden. In 1906 heeft hij als rapporteur over de begrooting van oorlog
geschreven, dat het dwaasheid was de militaire toerusting van Duitschland
blindelings na te apen en zooveel mogelijk beperking van de begrooting bepleit. Men
mag niet aarzelen – zeide hij destijds – elk jaar ettelijke millioenen van de
85 oorlogsbegrooting te schrappen en ze te bestemmen voor verzekering tegen ziekte en
overlijden. "Indien Duitschland groote dingen gedaan heeft," schrijft kolonel Rousset
in den "Gaulois", "indien het op 't oogenblik een leger bezit, dat misschien niet
beter is dan het onze, doch dat buitengewoon goed is toegerust, dan ligt de oorzaak
niet daar, dat het rijker is of meer vaderlandslievend gezind dan wij. Maar dan komt
90 dit, zooals senator Humbert geschreven heeft, omdat daar aan het hoofd een leidende
wil staat, die een bewonderenswaardig geordende stuwkracht geeft aan alle takken van
openbaren dienst."

Het heeft natuurlijk de aandacht getrokken, dat de legerdebatten in de
diplomatentribune van het Senaats-gebouw werden bijgewoond door den Duitschen gezant
95 baron Von Schön. "Zeer bescheiden, maar scherp luisterend," schrijft de "Figaro",
"bracht de gezant meermalen de hand aan zijn oor, om te midden van het rumoer geen
woord te missen van de onthullingen, die daar gedaan werden." Het was dan ook wel de
moeite waard!

100 **Raspoetin.**

Een Reuter-telegram uit St. Petersburg meldt, dat Raspoetin – evenals de fameuze
Henri de Lagardère – niet dood is, maar nog leeft. Hij is tweemaal geopereerd en er
schijnt zelfs kans te bestaan, dit hij het leven er afbrengt. De vrouw, die den
aanslag op hem pleegde, heet Chionia Goessewa, is afkomstig uit Tsaritsin en een
105 ijverig volgeling van den gezondbidder Iliodor, een concurrent van Raspoetin. Te
Tsaritsin is huiszoeking gehouden in de woningen van de voornaamste aanhangers van
Iliodor. Te Pekrofskoje hebben de boeren tweemaal het gebouw, waar de moordnares is
opgesloten, bestormd om haar te lynchen. Zij zelve moet na haar gevangenneming een
poging tot zelfmoord hebben gedaan.

110